

endelig til Faderen. Efter Christian den 5tes Danske Lov var Forholdet det, at de uægte Børn, der vare fødte, medens Loven var herskende, vare fuldstændig retsløse lige overfor deres Fader: de havde ingen Fader, og der var ikke Tale om Bidrag fra Faderens Side. De kunde ikke døbes lige med andre Børn, og et saadant uægte født Barn kunde ikke retslig være Værg for et ægte født. Saaledes var der mange Bestemmelser, der skød dem ned i en helt anden Klasse end de ægte Børn, og som ligefrem satte et andet Stempel paa dem end paa de ægte fødte.

Men allerede Aar 1750 begynder der at gøre sig en noget humanere Opfattelse gældende, idet man den Gang oprettede Fødselsstiftelsen, og Betingelserne for denne vare jo den Gang noget anderledes end nu, idet de der fødte Børns videre Skæbne overtoges fuldstændig af Fødselsstiftelsen. Nogle Aar senere oprettedes den saakaldte Kasse paa Frederiks Hospital med Overskriften „Ulykkelige Børns Frelse“, og her kunde enhver Kvinde henvælge sit nyfødte Barn og ved at trække i en Klokke overføre alle Forpligtelser paa det offentlige. Det var en ganske bekvem Foranstaltning, men jeg antager, den har været benyttet saa meget, at det ikke har vist sig praktisk at opretholde den. Allerede ved kgl. Forordning af 1763 aabnedes der Moderen Adgang til at faa Bidrag af Faderen, og hermed kommer man ind i den Tingenes Tilstand, hvori vi hidtil have befundet os. Man kommer der ind paa Alimentationsbidragene, og denne Vej er siden fulgt i dansk Lovgivning, d. v. s., at man er kommen ind paa at give Moderen en noget gunstigere Stilling over for Faderen. Men man er endnu ikke kommen til særlig at tænke paa Barnets Ret.

Det er jo ikke saa længe siden, vi lovgave paa dette Omraade. Jeg tænker paa Loven af 1888, paa hvilken vi i det væsentlige leve endnu. Denne Lov frembød betydelige Fremskridt i Principet, og den skabtes paa Grundlag af en Bevægelse, hvis ivrigste Talsmand var afdøde Herredsfoged Emil Jürgensen. Jeg tror, det vil være rigtigt under denne Sags Behandling at nævne denne Mands Navn med Veneration, thi han var ganske sikkert en af dem, der havde lagt Grundlaget for de Opfattelser, som i stedse stigende Grad gøre sig gældende i disse Spørgsmaal.

Lovforslaget er jo ledsaget af en Del Anmærkninger, og man kan ikke nægte, at de Tale, der deri nævnes, tale et ret tydeligt Sprog. Det oplyses dér, at $\frac{1}{10}$

af de fødte Børn ere uægte, men af disse dør der 22 pCt. som spæde Børn i København og 30 pCt. paa Landet, medens af Børn, der fødes i Ægteskab, kun 10—11 pCt. dø i den samme Alder. Disse Tale tydeligt om, at den Behandling, spæde Børn gøres til Genstand for, naar de ere saa ulykkelige at fødes som uægte, lader meget tilbage at ønske. Naar man nu tænker paa, at der yderligere dør en Del af disse Børn senere, tager man vist neppe fejl, naar man siger, at som voksne Mennesker lever der blandt os vel neppe mere end 5 pCt. uægte fødte, og saa maa det ganske vist virke noget afskrækkende, naar ikke destomindre 15 pCt. af de offentlige Fruentimmer og 18 pCt. af Straffefangerne ere uægte fødte. Med Hensyn til disse to Grupper har man jo kunnet anstille Undersøgelser, men hvor den øvrige Del af de uægte fødte bliver af, kan man ikke faa statistisk oplyst. Al Sandsynlighed taler for, at de gennemgaaende ikke indtage særlig fremragende Stillinger i Samfundet, men at den snarere vil finde den største Procentdel af dem blandt de laveststillede Klasser, ja, blandt Løsgængere og andre mindre heldige Eksistenser.

Alle disse Forhold maa efter min Mening føre til, at man af Hensyn til Barnets Ret gaar saa langt som muligt for at skabe det de nødvendige Betingelser for at blive en nyttig Samfundsborger. Det blev nævnt af den foregaaende Taler, at det vilde blive en meget dyr Historie for Kommunerne. Jeg vil her tillade mig at tro, at det i Virkeligheden ikke vil blive saa dyrt, som man ved første Øjekast skulde tro. Thi det Princip, som man nu har, vilde jeg nærmest betegne som det Princip at spare paa Skillingen og lade Daleren gaa, thi det er jo ganske sikkert, at en stor Del af disse uheldigt stillede Børn maaske, ved noget rigeligere Bidrag fra det offentlige i Barnealderen, kunde reddes fra at komme til at danne den Klasse af Forbrydere, som mange af dem i Virkeligheden komme til at danne, og det er jo dog givet, at disse Mennesker koste Staten store Summer, og jeg er aldeles ikke vis paa, at det noget forhøjede Bidrag, der i dette Lovforslag er Tale om, i Virkeligheden vil være noget økonomisk Tilbageskridt for Kommunerne; jeg er tværtimod tilbøjelig til at tro det modsatte.

Men naar man nu erkender, at det, man skal se paa, i første Linie er Barnets Ret, saa er det næste Spørgsmaal i Virkeligheden kun det: hvor langt skal